

PROJEKT
Uchwała nr/...../19
Rady Miasta Katowice

BIURO RADY MIASTA KATOWICE
Wpł. 2019 -01- 2 1
BRM

z dnia 20019r.

w sprawie przyspieszenia działań związanych z poprawą jakości powietrza w latach 2019-2023

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 2, 6 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349 i 1432), art. 4 ust. 1 pkt 13 i art. 12 pkt 11 oraz art. 91 i 92 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995, 1000, 1349, 1432, 2500.), oraz z art. 8 ust. 2, art.17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, 1693, 2192, 2245, 2354), w związku z art. 403 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722, 2161, 2533)

Rada Miasta Katowice
Uchwała:

- § 1. Mając na celu poprawę jakości powietrza przyjmując za zasadne podjęcie przez Prezydenta Miasta Katowice wszelkich niezbędnych działań mających na celu opracowanie lokalnego programu pomocy społecznej w postaci Lokalnego Programu Osłonowego na lata 2019-2023 dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych.
- § 2. Zapewnić w budżecie Miasta Katowice na lata 2019-2023 środki finansowe na realizację zadania pod nazwą: „Lokalny Program Osłony na lata 2019-2023”, związanego z realizacją Programu Ograniczenia Niskiej Emisji w wysokości
- 10.000.000 zł w 2019 roku
 - 10.000.000 zł w 2020 roku
 - 10.000.000 zł w 2021 roku
 - 10.000.000 zł w 2022 roku
 - 10.000.000 zł w 2023 roku.
- § 3. Zapewnić w budżecie Miasta Katowice na lata 2019-2023 środki finansowe na realizację działań związanych z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych mających na celu ograniczenie niskiej emisji na terenie miasta Katowice, w wysokości:
- 30.000.000 zł w 2019 roku
 - 30.000.000 zł w 2020 roku
 - 30.000.000 zł w 2021 roku
 - 30.000.000 zł w 2022 roku
 - 30.000.000 zł w 2023 roku.
- § 4. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Katowice

Maciej Biskupski

Uzasadnienie

Jak podała Światowa Organizacja Zdrowia w 2016 roku, aż 33 miasta z Polski znajdują się na liście 50 miast Unii Europejskiej z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem. Według raportu NIK, najgorzej z polskich miast wypadają: Kraków, Nowy Sącz, Gliwice, Zabrze, Sosnowiec i Katowice. Według WHO, zanieczyszczone powietrze w Europie kosztuje podatników 1,6 bln dolarów rocznie. Polska płaci 101,8 mld dolarów rocznie. Co roku umiera przedwcześnie 430 tys. Europejczyków z powodu zanieczyszczonego powietrza w konsekwencji przewlekłych chorób układu oddechowego, naczyniowo sercowego czy neurologicznego, ataków serca, zawałów czy udarów. W Polsce smog zabija ok. 45 tysięcy ludzi rocznie.

Największym problemem dla jakości powietrza w Polsce jest ponadnormatywne stężenie pyłu zawieszonego (PM10 i PM2,5) oraz benzo(a)pirenu (B(a)P). Wysokie stężenie pyłu zawieszonego powoduje i pogłębia choroby płuc i układu krążenia. Benzo(a)piren jest związkami silnie rakotwórczym. We wszystkich kontrolowanych w Polsce miastach w 2013 r. dopuszczalne stężenie benzo(a)pirenu zostało przekroczone średnio o 500 proc. W miastach na Śląsku limity były przekroczone: przez 125 dni w Zabrzu i Gliwicach czy 123 dni w Katowicach.

Polak z powodu zanieczyszczeń powietrza traci średnio około 9 miesięcy życia. Głównym zanieczyszczeniem powietrza w Polsce jest niska emisja czyli spaliny samochodowe, dym z kominów pieców centralnego ogrzewania w domach jednorodzinnych. Często piece są przestarzałe i nieefektywne. Na dodatek spala się w nich słabej jakości węgiel, muł i odpady, które powinny trafić do recyklingu, a nie do domowego pieca.

Pył zawieszony zawiera substancje toksyczne i rakotwórcze, jak węglowodory aromatyczne - m.in. benzo(a)piren - metale ciężkie i dioksyny. Długotrwałe oddychanie zanieczyszczonym powietrzem najbardziej niebezpieczne jest dla dzieci, ludzi w podeszłym wieku, kobiet w ciąży oraz osób z chorobami dróg oddechowych.

Smog negatywnie wpływa na rozwój ludzkiego płodu i powoduje: większe ryzyko wcześniactwa, słabsze funkcjonowanie układu odpornościowego w wieku późniejszym, mniejsza waga urodzeniowa, wzrost, pojemność płuc i obwód głowy, słabszy rozwój intelektualny w wieku późniejszym, większe ryzyko obumarcia płodu, słabszy rozwój fizyczny i intelektualny dzieci.

Zanieczyszczenie powietrza wpływa na rozwój dziecka w następujący sposób: wyższy poziom niepokoju i zachowań depresyjnych, problemy z pamięcią i koncentracją, zmiany anatomiczne w mózgu, obniżenie ilorazu inteligencji, astma.

Wpływ zanieczyszczenia powietrza na osoby dorosłe: astma, udar mózgu, zakrzepica żył, nadciśnienie niewydolność serca, zaburzenia rytmu serca, zwiększone ryzyko samobójstwa, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zwiększone ryzyko wystąpienia choroby Alzheimera w podeszłym wieku, choroba niedokrwienia serca, bezpłodność, miażdżyca, depresja, rak płuca.

Drugą - obok dzieci - grupą, dla której szczególnie niebezpieczne jest długotrwałe oddychanie zanieczyszczonym powietrzem są osoby w podeszłym wieku. Skutki dla osób starszych: zakrzepica żył, nasilenie objawów demencji starczej, niewydolność serca, zaburzenia rytmu serca, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zwiększone ryzyko wystąpienia choroby Alzheimera, przyspieszenie procesu starzenia się układu nerwowego, choroba niedokrwienia serca, zawał mięśnia sercowego, nadciśnienie, miażdżyca, rak płuc.

Przeprowadzone przez Instytut na rzecz Ekorozwoju badania pokazały, że około 40 proc. gospodarstw domowych w Polsce jest narażonych na problem ubóstwa energetycznego. To oznacza, że mają problem z utrzymaniem odpowiedniej temperatury w domach i ze spłatą rachunków za energię cieplną i energię elektryczną. Ubóstwo energetyczne oznacza, że na utrzymanie temperatury 21 stopni Celsjusza w pomieszczeniach mieszkalnych i około 18 stopni Celsjusza w pomieszczeniach pozostałych wydaje się więcej niż 10 proc. budżetu domowego.

Lokalny Program Osłony to wsparcie grupy odbiorców energii cieplnej, ponoszących zwiększone koszty grzewcze wynikające z trwałej zmiany systemu ogrzewania oraz zachęcenie mieszkańców Katowic do dokonania trwałej zmiany systemu ogrzewania.

Lokalny Program Osłony jest skierowany jest dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych: podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, gazowe, elektryczne akumulacyjne lub olejowe (lekki olej opałowy).

Z raportu Najwyższej Izby Kontroli wynika, że w Katowicach redukcja emisji PM10 ma wynieść 881 mg, a w latach 2014-2016 udało się ją zmniejszyć tylko o 3 proc. Dla porównania w tym samym okresie emisja PM10 w Krakowie spadła o 31 proc., Wrocławiu o 13 proc., a w Tarnowskich Górach o 7 proc. NIK, oceniając też dotychczasowe postępy samorządów, podała, że, jeśli w Katowicach nic w tej sprawie się nie zmieni, to pył zawieszony przestanie nas truć za 100 lat.